AUTOPORTRET

Lucian Blaga e mut ca o lebădă.
În patria sa
zăpada făpturii tine loc de cuvânt.
Sufletul lui e în căutare
În muta, seculara căutare de totdeauna.
şi până la cele din urma hotare.
El cauta apa din care bea curcubeul. El cauta apa.
din care curcubeul
Îşi bea frumuseţea şi nefiinţă.
Lucian Blaga

POETUL

Intru pomenirea lui Rainer Maria Rilke

Prietena, să nu mai rostim zadarnicul sunet cu care-l chemau muritorii!

Astăzi, vorbind pentru toţi

el nu are chip şi nu are nume – poetul! Viaţa lui mult ne-a mirat.

ca un cântec cu tulbure talc, ca un straniu eres.

În anii de demult

poetul, cuvântul strivindu-şi, a îndurat năpastele toate cu bărbăţie

şi cele mai mari, cele mai crunte dureri, şi le-a stins în muntele singurătăţii, ce şi-a ales.

Când la un semn

s-au surpat albăstrimile cerului, şi minutarele vremii treceau

ca tăişuri prin toată făptura.

În anii aceia, poetul voi să uite de semeni şi vatra.

În anii cumplitelor pâcle

când pământenii cu sfânta lor omenie şi carne s-au destrămat fără număr.

şi viaţa – atâta s-a stins

de-ar fi fost, vai, tocmai de-ajuns ca duhul să prindă trup pe pământ.

Poetul, cu numele şters şi pierdut, s-a retras sub pavăza muntelui.

făcându-se prieten înaltelor piscuri de piatră.

Şi neajuns, neclintit, a rămas în jurul destinului flancat de albe şi negre solstiţii

mare şi singur.

Nu l-a ucis amarnica grija din vale, nici gândul ca Dumnezeu rapitu-şi-a singur puţinta-ntrupării. Nu l-au răzbit nici tunetul din depărtări.

nici tenebrele.

Şi nu l-a schimbat în cenuşă fulgerul care i-a fost pentr-o clipă oaspete-n prag.

Mereu îşi da sieşi cuvântul şi pasul sau era legământ.

Îngăduie Prietena, să-ţi amintesc că Poetul muri numai mult mai târziu.

Mult mai târziu, ucis

de-un ghimpe muiat în azur

ca de-un spine cu foc de albina.

Muri poetul ucis sub soare de-un trandafir, de-un ghimpe muiat

În simplu albastru, în simpla lumina. De-atunci, în frunzare-aplecate privighetoarele toate-amutira

uimite de cele-ntâmplate.

Privighetorile ceasului, din rarele noastre grădini, amuţira-n lumina ce-apare-n zadar

şi fără de semne, de-atunci.

Şi nu ştiu nimic pe pământ ce-ar putea să le-ndemne să cânte iar.

Lucian Blaga

CÂNTECUL OBÂRŞIEI

La obârşie, la izvor

nicio apa nu se-ntoarce, decât sub chip de nor.

La obârşie, la izvor

niciun drum nu se întoarce decât în chip de dor.

O, drum şi ape, nor şi dor, ce voi fi, când m-oi întoarce la obârşie, la izvor?

Fi-voi dor atunci a? Fi-voi nor?

Lucian Blaga

PĂMÂNTUL

Pe spate ne-am întins în iarba: tu şi eu. Văzduhul topit ca ceară-n arşiţa de soare curgea de-a lungul peste mirişti ca un rău.

Tăcere-apasatoare stăpânea pământul
şi-o întrebare mi-a căzut în suflet până-n fund.
N-avea să-mi spună
nimic pământul? Tot pământu-acesta neandurător de larg şi-ucigator de mut, nimic?
Ca să-l aud mai bine mi-am lipit
de glii urechea – îndoielnic şi supus

şi pe sub glii ţi-am auzit
a inimii bătaie zgomotoasa.
Pământul răspundea.
Lucian Blaga
GORUNUL

În limpezi depărtări aud din pieptul unui turn cum bate ca o inimă un clopot
şi-n zvonuri dulci îmi pare
ca stropi de linişte îmi curg prin vine, nu de sânge.
Gorunul din margine de codru, de ce mă-nvinge.
cu aripi moi atâta pace, când zac în umbra ta
şi mă dezmierzi cu frunza-ţi jucăuşă?
O, cine ştie?
— Poate ca
din trunchiul tău îmi vor ciopli nu peste mult sicriul.
şi liniştea
ce voi gusta-o între scândurile lui, o simt pe semne de acum:
O simt cum frunza ta mi-o picura în suflet – şi mut
ascult cum creşte-n trupul tău sicriul, sicriul meu.
cu fiecare clipa care trece, gorunule din margine de codru.
Lucian Blaga
MUGURII

Un vânt de seara
aprins săruta cerul de Apus

şi-i scoate ruji de sânge pe obraji. Trântit în iarba rup cu dinţii gândind aiurea – mugurii
unui vlăstar primăvăratic.
Îmi zic: „Din muguri
amari înfloresc potire grele de nectar” şi cald din temelii tresar
de-amarul tinerelor mele patimi.
Lucian Blaga
NOI ŞI PĂMÂNTUL
Atâtea stele cad în noaptea asta.
Demonul nopţii tine parca-n mani pământul şi sufla peste el scântei ca peste-o iasca năprasnic să-l aprindă.
În noaptea asta-n care cad atâtea stele, tânărul tău trup de vrăjitoare-mi arde-n braţe ca-n flecarile unui rug.
Nebun.
ca nişte limbi de foc eu braţele-mi întind, ca să-ţi topesc zăpada umerilor goi.
şi să-ţi sorb, flamandsa-ţi mistui
puterea, sângele, mândria, primăvara, totul. În zori când ziua va aprinde noaptea.
când scrumul nopţii o să piară dus de-un vânt spre apus.
În zori de zi aş vrea să fim şi noi cenuşă.
noi şi – pământul.
Lucian Blaga

LINIŞTE
Atâta linişte-i în jur de-mi pare că aud cum se izbesc de geamuri razele deluna.
În piept
mi s-a trezit un glas străin
şi-un cântec canta-n mine-un dor, ce nu-i al meu.
Se spune ca strămoşi, cari au murit fără de vreme, cu sânge tânăr încă-n vine.
cu patimi mari în sânge, cu soare viu în patimi, vin.
vin să-şi trăiască mai departe în noi
viaţa netrăita.
Atâta linişte-i în jur de-mi pare că aud cum se izbesc

în geamuri razele de lună.

O, cine ştie – suflete-n ce piept îţi vei canta şi tu odată peste veacuri

pe coarde dulci de linişte.

pe harfa de-ntuneric – dorul sugrumat

şi Franţa bucurie de viaţa? Cine ştie? Cine ştie?

Lucian Blaga.

FRUMOASE MANI

Presimt:

frumoase mani, cum îmi cuprindeţi astăzi cu căldura voastră capul plin de visuri.

aşa îmi veţi ţinea odată şi urna cu cenuşa mea.

Visez:

frumoase mâini, când buze calde-mi vor sufla în vânt cenuşă.

ce-o s-o ţineţi în palmi ca-ntr-un potir, veţi fi ca nişte flori.

din care boarea-mprăştie – polenul.

Şi plâng:

veţi fi încă aşa de tinere atunci, frumoase mani.

Lucian Blaga.

LACRIMILE

Când izgonit din cuibul veşniciei întâiul om

trecea uimit şi-ngandurat prin codri ori pe câmpuri, îl chinuiau mustrându-l

lumina, zarea, norii – şi din orice floare îl săgetă c-o amintire paradisul

şi omul cel dintâi, pribeagul, nu ştia sa plângă.

Odată istovit de-albastrul prea senin al primăverii.

cu suflet de copil întâiul om

căzu cu fata-n pulberea pământului: „Stăpân, ia-mi vederea.

ori dacă-ţi sta-n putinţă împăienjeneste-mi ochii cu-n giulgiu.

să nu mai văd

nici flori, nici cer, nici zâmbetele Evei şi nici norii, căci vezi – lumina lor ma doare”.

Şi-atuncia Milostivul într-o clipă de-ndurare îi dete lacrimile.

Lucian Blaga

MI-AŞTEPT AMURGUL

În bolta înstelata-mi scald privirea – şi ştiu ca şi eu port

În suflet stele multe, multe şi cai lactee.

minunile-ntunericului. Dar nu le văd.

am prea mult soare-n mine de-aceea nu le văd.

Aştept să îmi apună ziua

şi zarea mea pleoapa să-şi închidă.

mi-aştept amurgul, noaptea şi durerea, să mi se-ntunece tot cerul

şi să rasara-n mine stelele, stelele mele.

pe care încă niciodată nu le-am văzut.

Lucian Blaga

FIORUL

E moartea-atunci la căpătâiul meu? În miez de noapte.

când luna-şi varsă peste mine aiurita ei privire, când zbor de lilieci

pe fruntea-i de-ntuneric îmi sărută geamul, simt câteodată un fior

din creştet străbătându-mi trupul, întocmai ca şi cum mani reci

mi s-ar juca în par cu degete de gheata.

E moarte-atunci la căpătâiul meu?

Şi în lumina lunii

Îmi număra ea oare firele cărunte?

Lucian Blaga

LUMINA RAIULUI

Spre soare rad!

Eu nu-mi am inima în cap, nici creieri n-am în inimă. Sunt beat de lume şi-spagan!

Dar oare ar rodi-n ogorul meu atâta ras far de căldura răului?

Şi-ar înflori pe buza ta atâta vraja, de n-ai fi frământată.

Sfanto.

de voluptatea-ascunsa a păcatului?

Ca un eretic stau pe gânduri şi mă-ntreb: De unde-şi are raiul

lumina?

— Ştiu: Îl luminează iadul cu flăcările lui!

Lucian Blaga

TREI FETE

Copilul rade:

„Înţelepciunea şi iubirea mea e jocul!” Tânărul canta:

„Jocul şi înţelepciunea mea-i iubirea!” Bătrânul tace:

„Iubirea şi jocul meu e-nţelepciunea!”

Lucian Blaga

CRESC AMINTIRILE

Într-un amurg, sunt ani de-atunci, mi-am zgâriat stăruitor

În scoarţa unui arbore – numele

cu slove mici, stângace şi subţiri.

Azi am văzut din întâmplare

cum slovele-au crescut din cale-afară – uriaşe.

Aşa îţi tai şi tu copilo numele în inima-mi supusa

mărunt, mărunt, ca un ştrengar.

Şi după ani

şi ani de zile-l vei găsi

cu slove-adânci şi uriaşe.

Lucian Blaga

VISĂTORUL

Spânzurat de aer printre ramuri se frământă în matasa-i

un păianjen.

Raza lunii

I-a trezit din somn.

Ce se zbate? A visat ca raza lunii-i fir de-al lui şi cearc-acuma sa seurce

până-n ceruri, sus, pe-o raza.

Se tot zbate, îndrăzneţul şi s-azvârle.
Şi mi-e teamă
c-o să cadă – visătorul.
Lucian Blag
IZVORUL NOPŢII
Frumoaso.
ţi-s ochii – aşa de negri încât seara când stau cu culcat cu capu-n poalata impare.
ca ochii tăi, adânci, sunt izvorul

din care tainic curge noaptea peste vai şi peste munţi şi peste şesuri, acoperind pământul
c-o mare de-ntuneric. Aşa-s de negri ochii tăi lumina mea.
Lucian Blaga
GHIMPII
Eram copil. Mi-aduc aminte, culegeam odată trandafiri sălbatici.
Aveau atâţia ghimpi, dar n-am voit să-i rup.
Credeam că-s – muguri – şi-au să înflorească.
Te-am întâlnit apoi pe tine. O, câţi ghimpi, câţi ghimpi aveai.
dar n-am voit să te despoi – credeam csă-nflorească.
Azi toate astea-mi trec
pe dinainte şi zâmbesc. Zâmbesc şi hoinăresc prin vai zburdalnic în bătaia vântului. Eram copil.
Lucian Blaga
STALACTITA
Tăcerea mi-este duhul
şi-ncremenit cum stau şi pasnic ca un ascet de piatră.
Îmi pare
că sunt o stalactita într-o grota uriaşă.

În care cerul este bolta. Lin.
lin.
lin – picuri de lumina
şi stropi de pace – cad necontenit din cer
şi împietresc – în mine.

Lucian Blaga
SUS
Pe-un pisc.
Sus. Numai noi doi.
Aşa: când sunt cu tine
mă simt nespus de-aproape de cer.
Aşa de-aproape.
de-mi pare ca de ţi-aş striga în zare – numele
I-aş auzi ecoul
răsfrânt de bolta cerului. Numai noi doi.
Sus.
Lucian Blaga
NOAPTE
Pe lună, când ne scapara-n argintul nopţii pocale de vin ca nişte ochi de fiara.
cu un surâs ameţitor tu-mi răscoleşti tot furnicarul de porniri.
cari nu-şi mai aflapoi odihna. Sub ocrotirea limpede a zării biruitoare ma priveşti
şi-n ochii mei te oglindeşti

strălucitoare, mândra şi păgână. Iar eu încet, nespus de-ncet pleoapele-mi închid, îmbrăţişând cu ele tainic
Icoana ta din ochii mei.
surâsul tău, iubirea şi lumina ta
pe lună, când ne scapara-n argintul nopţii pocale de vin ca nişte ochi de fiara.
Lucian Blaga
DORUL
Setos îţi beu mireasma şi-ţi cuprind obrajii cu palmele-amandoua cum cuprinzi
În suflet o minune.
Ne arde-apropierea, ochi în ochi, cum stam.
Şi totuşi tu-mi şopteşti: „Mi-aşa de dor de tine!” Aşa de tainic tu mi-o spui şi dornic, parc-aş fi pribeag pe-un alt pământ.
Femeie.
ce mare porţi în inima şi cine eşti? Mai cântă-mi ine-

odată dorul tău, să te ascult

şi clipele să-mi pară nişte muguri plini, din care înfloresc aievea – veşnicii.

Lucian Blaga

VEI PLÂNGE MULT ORI VEI ZÂMBI?

Eu

nu mă căiesc.

c-am adunat în suflet şi noroi – dar mă gândesc la tine.

Cu ghiare de lumina

O dimineaţa-şi va ucide-odată visul, ca sufletul mi-aşa curat.

cum gândul tău îl vrea.

cum inima iubirii tale-l crede.

Vei plânge mult atunci ori vei ierta?

Vei plânge mult ori vei zâmbi de razele acelei dimineţi.

În care eu ţi-oi zice fără umbra de căinţă: „Nu ştii.

ca numa-n lacuri cu noroi în fund cresc nuferi?”

Lucian Blaga

STELELOR

C-o mare de îndemnuri şi de oarbe nazuinti în mine

mă-nchin luminii voastre stelelor, şi flăcări de ardoare

Îmi ard în ochi, ca-n nişte candele de jertfă.

Fiori ce vin din tara voastră, îmi sărută cu buze reci de gheata trupul

şi-nmărmurit vă-ntreb:

spre care lumi va duceţi şi spre ce abisuri? Pribeag cum sunt.

mă simt azi cel mai singuratic suflet

şi străbătut de-avant alerg, dar nu ştiu – unde. Un singur gând mi-e raza şi putere:

O stelelor nici voi n-aveţi

În drumul vostru nicio ţinta.

dar poate tocmai de aceea cuceriţi nemărginirea!

Lucian Blaga

PAN

Acoperit de frunze veştede pe-o stanca zace Pan.

E orb şi e bătrân. Pleoapele-i sunt cremene, zadarnic cearc-a mai clipi

căci ochii-i s-au închis – ca melcii – peste iarna.

Stropi calzi de roua-i cad pe buze: unu.

doi, trei.

Natura îşi adapa zeul.

Ah, Pan!

Îl văd, cum îşi întinde mana, prinde-un ram şi-i pipăie

cu mângâieri uşoare mugurii.

Un miel s-apropie printre tufişuri. Orbul îl aude şi zâmbeşte.

căci n-are Pan mai mare bucurie.

decât de-a prinde-n palme-ncetisor căpşorul mieilor şi de-a le căuta corniţele sub năstureii moi de lana.

Tăcere.

În juru-i peşterile casca somnoroase şi i se muta-acum şi lui căscatul.

Se-ntinde şi îşi zice:

„Picurii de roua-s mari şi calzi, corniţele mijesc.

Iar mugurii sunt plini. Să fie primăvara?”

Lucian Blaga

ÎNFRIGURARE

Livada s-a încins în somn. Din genele-i de stufuri strâng lacrimi de văpaie:

licurici.

Pe-o coastă-n vreţi de nouri creste luna.

Mani tomnatice întinde noaptea mea spre tine şi din spuma de lumin-a licuricilor verzui

ţi-adun în inima surâsul. Gura ta e strugure-ngheţat.

Numai marginea subţire-a lunii ar mai fi aşa de rece

— De-aş putea să i-o sărut – ca buza ta.

Îmi eşti aproape.

Prin noapte simt o pâlpâire de pleoape.

Lucian Blaga

AMURG DE TOAMNA

Din vârf de munţi amurgul sufla cu buze roşii
În spuza unor nori şi-atâta
jăraticul ascuns
sub valul lor subţire de cenuşă.
O rază
ce vine goana din apus
şi-aduna aripile şi se lasa tremurând pe-o frunza:
dar prea e grea povara – şi frunza cade.
O, sufletul!

Să mi-l ascund mai bine-n piept şi mai adânc.
să nu-l ajungă nicio raza de lumina: s-ar prăbuşi.
E toamna.

Lucian Blaga

VENIŢI DUPĂ MINE TOVARĂŞI!

Prietenilor mei

Veniţi lângă mine, tovarăşi! E toamna, se coace
pelinul în boabe de struguri şi-n guşe de viperi veninul.
C-un chiot vreau astăzi să-nchin
În cinstea sălbăticiei mele minuni, care pleacă lăsându-mă singur.
cu plânsul, cu voi.
şi cu toamna.
Veniţi mai aproape! – şi cel care are urechi de-auzit să audă:
durerile nu sunt adânci dăcât atunci când rad.
Să râdă deci astăzi în mine amarul
şi-n hohote mari să-şi arunce pocalul în nori!
Veniţi lângă mine, tovarăşi, să bem! Ha, ha! Ce licăreşte-aşa straniu pecer? E cornul deluna?
Nu, nu! E un ciob dintr-o cupa de aur, cu braţul de fier.
Sunt beat şi aş vrea să dărâm tot ce-i vis.

ce e templu şi-altar!
Veniţi lângă mine, tovarăşi! Ca mâine-o să mor, dar

vă las moştenire.
superbul meu craniu, din care să beţi pelin
când vi-e dor de viaţa, şi-otrava
când vreţi să-mi urmaţi!
— Veniţi după mine, tovarăşi.
Lucian Blaga
VARA
La orizont – departe – fulgere fără de glas Zvâcnesc din când în când
ca nişte lungi picioare de păianjen – smulse din trupul care le purta.
Dogoare.
Pământu-ntreg e numai Ian de grâu şi cântec de lăcuste.
În soare spicele îţi ţin la sân grăuntele ca nişte prunci ce sug.
Iar timpul îşi întinde leneş clipele şi aţipeşte între flori de mac.
La ureche-i târâie un greier.
Lucian Blaga
GÂNDURILE UNUI MORT
De mana-aş prinde timpul ca să-i pipăi pulsul rar de clipe.
Ce-o fi acum pe pământ?

Mai curg aceleaşi stele peste fruntea lui în stoluri şi din stupii mei
mai zboară roiuri de albine spre păduri?
Tu inima eşti liniştita-acum!
Mult a trecut
de când îmi restrângeai în pieptul scund un soare nou în fiecare dimineaţă
şi-o suferinţa veche-n orişice amurg? O zi?
sau poate veacuri?
Un stânjen doar deasupra mea-i lumina. Flori cu sani de lapte îmi apasa lutul.
Să pot
eu mi-aş întinde mana şi le-aş strânge-ntr-un

mănunchi să le cobor la mine.
dar
pământul poate nu mai are flori.
Gândul meu şi veşnicia seamănă ca nişte gemeni.
Ce lume se va zbate azi în valurile zilei?
Ades un zgomot surd mă face să tresar. Să fie paşii sprinteni ai iubirii mele.
sau e moarta şi ea
de sute şi de mii de ani?
Să fie paşii mici şi guralivi ai ei sau poate pe pământ e toamna
şi nişte fructe coapte-mi cad mustoase, grele, pe mormânt.
desprinse dintr-un pom, care-a crescut din mine?
Lucian Blaga
ÎN LAN

De prea mult aur crapa boabele de grâu.
Ici-colo roşii stropi de mac şi-n Ian
O fată
cu gene lungi ca spicele de orz.
Ea strânge cu privirea snopii de senin ai cerului şi canta.
Eu zac în umbra unor maci.
fără dorinţi, fără mustrări, fără cainti şi fara-ndemnuri, numai trup
şi numai lut.
Ea canta
şi eu ascult.
Pe buzele ei calde mi se naşte sufletul.
Lucian Blaga
LA MĂNĂSTIRE
De trei zile luna creste ca un fagure de miere într-un stup.
La mănăstire vine-o baba. Zice: „Stareţ purtător de bolti cereşti, să faci orugaciune
de ieşirea sufletului din trup”.
„Pentru cine?”

„Pentru mine”.
Luna – s-a coborât pe-o biblie şi de pe file
priveşte înapoi la chipul ei spre cer.
Cu miros de ger în luna vine un bătrân. Îi sunt obrajii zdrenţuiţi
Întocmai ca un prapur vechi:

„Părinte bun, ţi-aduc o pâine şi un strop
de vin, ca să se roage la altar blândeţea ta”.
„Pentru cine?”
„Pentru turma de oiţe”.
Într-un târziu o fată. Stele care cad
sau poate-un vânt de toamna-ar şti să spună c-a fost drumoasa fata mai demult.
Zice:
„Să ţii o liturghie, stareţ sfânt”.
„Pentru cine?”
„Pentru – gândul meu”.
Luna s-a-ngradit c-un curcubeu.
Lucian Blaga
DAŢI-MI UN TRUP VOI MUNŢILOR
Numai pe tine te am trecătorul meu trup şi totuşi
flori albe şi roşii, eu nu-ţi pun pe frunte şi-n plete, căci lutul tău slab
mi-e prea strâmt pentru straşnicul suflet ce-l port.
Daţi-mi un trup voi munţilor, marilor.
daţi-mi alt trup să-mi descarc nebunia în plin!
Pământule larg fii trunchiul meu, fii pieptul acestei năprasniceinimi.
prefa-te-n lăcaşul furtunilor, cari ma strivesc.

fii amfora eului meu îndărătnic!
Prin cosmos
auzi-s-ar atunci a măreţii mei paşi şi-ar apare năvalnic şi liber
cum sunt, pământule sfânt.
Când as iubi.
mi-aş întinde spre cer toate marile

ca nişte vânjoase, sălbatice braţe fierbinţi, spre cer
să-l cuprind, mijlocul să-i frâng
să-i sărut sclipitoarele stele.
Când as un.
as zdrobi sub picioarele mele de stanca bieţi sori călători
şi poate-aş zâmbi.
Dar numai pe tine te am trecătorul meu trup.
Lucian Blaga
STRIGAT ÎN PUSTIE
Cu chiotele-ţi de lumina
şi cu-adâncul ochilor de mare, cu urmele în lut, ce ţi le lasa nenumăratele fecioare cutremurate-n clipa asta de-un dor
pe minunatul tău pământ, te chem:
vino, Lume, vin.

Adie-mi în ureche gânguritul de izvoare la care în miez de noapte
nevăzuţi de nimeni strugurii desprinşi din vite ti s-aduna să-şi umpla boabele de must.
şi-apoi – cu dărnicia ta de moarte vino.
Lume, vin.
Şi răscoleste-mifruntea-nfierbântataca nisipul dogorit
pe care calca-ncel, încet prin pustie un profet.
Lucian Blaga
VERSURI SCRISE PE FRUNZE USCATE DE VIE
II – Psalmistul
Când treci fără sandale pe sub tei, porumbii adormiţi pe streşini ciuruite se trezesc, crezând
ca paşii tai, mărunţi, sunt seminţe azvârlite de-o mana bună pentru ei.
Lucian Blaga
MOARTEA LUI PAN
I – Pan către nimfa
Cu strai de broască-n par răsai din papura, o undă
vrea să te cuprindă şi nisipuri prind să fiarbă.

Ca dintr-o nevăzută amfora rotunda îţi verşi mlădie trupul gol în iarba.

Şi vana de la tâmple îmi zvâcneşte cu guşa unei leneşe şopârle

ce se prăjeşte-n soare.

mişcarea ta mi-adie murmur de izvoare.

Ca pâinea caldă eu te-aş frânge.

mişcarea ta mi-azvârle clipe dulci în sânge.

Nisipuri prind să fiarbă.

Vara, soare, iarba!

II – Zeul aşteaptă

Prin mirişte se joacă şoareci şi vitei.

Iar vitele de vie ţin în palme brotăcei.

C-o păpădie între buze

O aştept să vie.

Nu vreau decât să-mi port curate degetele răsfirate prin parul ei.

prin parul ei

şi-apoi prin nori s-adun din ei ca dintr-uncaer

fulgerele-aşa cum toamna strânge din aer

funigei.

III – Umbra

Pan rupe faguri

În umbra unor nuci. E trist:

se înmulţesc prin codri mănăstirile, şi-l supara sclipirea unei cruci.

Zboară-n jurul lui lăstunii, şi foile de ulm răstălmăcesc o toaca.

Subt clopot de vecerne Pan e trist.

Pe-o cărăruie trece umbra de culoarea lunii

a lui Crist.

IV – Pan canta

Sunt singur şi sunt plin de scai.

Am stăpânit cândva un cer de stele şi lumilor

eu le cantam la n-ai.

Nimicul îşi încoarda struna. Azi nu străbate-n grota mea niciun străin.

doar salamandrele pestriţe vin şi câteodată:
Luna.
V – Păianjenul
Gonit de crucile sădite pe cărări

Pan
s-ascunse într-o peşteră.
Razele fără de-astampar se-mbulzeau
şi se-mpingeau cu coatele s-ajungă pân’ la el. Tovarăşi nu avea.
doar un păianjen singurel.
Iscoditor micuţul îşi ţesuse mreaja de mătase în urechea lui
şi Pan din fire bun
prindea ţânţarii celui din urma prieten ce-i rămase.
Treceau în goana toamne cu căderi de stele.
Odată zeul îşi cioplea un fluier din nuia desoc.
Piticul dobitoc
I se plimba pe mâna.
Şi n scăpărări de putregai Pan descoperi mirat
ca prietenul avea pe spate-o cruce.
Bătrânul zeu încremeni fără de grai în noaptea cu căderi de stele.
şi tresari îndurerat, păianjenul s-a-ncrestinat.
A treia zi şi-a-nchis coşciugul ochilor de foc.
Era acoperit cu promoroaca
şi-amurgul cobora din sunetul de toaca. Neisprăvit rămase fluierul de soc.
Lucian Blaga
CĂTRE CITITORI
Aici e casa mea. Dincolo soarele şi grădina cu stupi. Voi treceţi pe drum, vă uitaţi printre gratii de poarta

şi aşteptaţi să vorbesc.
— De unde să-ncep? Credeţi-mă, credeţi-mă.
despre ori şi ce poţi să vorbeşti cât vrei: despre soarta şi despre şarpele binelui, despre arhanghelii cari ara cu plugul grădinile omului.

despre cerul spre care creştem.
despre ura şi cădere, tristeţe şi răstigniri şi înainte de toate despre marea trecere.
Dar cuvintele sunt lacrimile celor ce ar fi voit aşa de mult să plângă şi n-au putut.
Amare foarte sunt toate cuvintele, de-aceea – lăsaţi-mă
să umblu mut printre voi.
să vă ies în cale cu ochii închişi.
Lucian Blaga
PSALM
O durere totdeauna mi-a fost singurătatea ta ascunsa Dumnezeule, dar ce era să fac?
Când eram copil ma jucam cu tine
şi-n închipuire te desfăceam cum desfaci o jucărie. Apoi sălbăticia mi-a crescut.
cântările mi-au pierit.
şi fără să-mi fi fost vreodată aproape te-am pierdut pentru totdeauna
În ţărână, în foc, în văzduh şi pe ape.
Între răsăritul de soare şi-apusul de soare sunt numai tina şi rana.
În cer te-ai închis ca-ntr-un coşciug. O, de n-ai fi mai înrudit cu moartea decât cu viaţa.
mi-ai vorbi. De-acolo de unde eşti.
din pământ ori din poveste mi-ai vorbi.

În spinii de-aici arată-te Doamne, să ştiu ce-aştepţi de la mine.
Să prind din văzduh suliţa veninoasa
din adânc azvârlită de altul să te rănească sub aripi? Ori nu doreşti nimic?
Eşti muta, neclintita identitate (rotunjit în sinea este a)
nu ceri nimic. Nici măcar rugăciunea mea.
Iată stelele intra în lume
deodată cu întrebătoarele mele tristeţi. Iată o noapte fără ferestre-n afară.

Dumnezeule, de-acum ce mă fac?

În mijlocul tău ma dezbrac. Ma dezbrac de trup ca de-o haina pe care-o laşi în drum.

Lucian Blaga

ÎN MAREA TRECERE

Soarele-n zenit tine cântarul zilei. Cerul se dăruieşte apelor de jos.

Cu ochi cuminţi, dobitoace în trecere

Îşi privesc fără de spaima umbra în albii.

Frunzare se boltesc adânci peste o-ntreagă poveste.

Nimic nu vrea să fie altfel decateste. Numai sângele meu striga din păduri după îndepărtata-icopilarie.

ca un cerb bătrân

după ciuta lui pierdută în moarte.

Poate a pierit sub stânci. Poate s-a cufundat impamant. În zadar i-aştept veştile, numai peşterirasuna.

paraie se cer în adânc.

Sânge fără răspuns.

O, de-ar fi linişte, cât de bine s-ar auzi ciuta călcând prin moarte.

Tot mai departe şovăi pe drum.

şi ca un ucigaş ce-astupa cu năframa o gură învinsă.

Închid cu pumnul toate izvoarele, pentru totdeauna să tacă.

să tacă.

Lucian Blaga.

CĂLUGĂRUL BĂTRÂN ÎMI ŞOPTEŞTE DIN PRAG

Tinere, care mergi prin iarba schitului meu, mai este mult panapune soarele?

Vreau să-mi dau sufletul deodată cu şerpii striviţi în zori de ciomegele ciobanilor.

Nu m-am zvârcolit şi eu în pulbere ca ei? Nu m-am sfredelit şi eu în soare ca ei?

Viaţa mea a fost tot ce vrei, câteodată fiara.

câteodată floare.

cateodataclopot – ce se ceartă cu cerul.

Azi tac aici, şi golul mormântului

Îmi suna în urechi ca o talanga de lut. Aştept în prag răcoarea sfârşitului.

Mai este mult? Vino tinere, ia ţărâna un pumn

şi mi-o presara pe cap în loc de apa şi vin. Botează-mă cu pământ.

Umbra lumii îmi trece peste inima.

Lucian Blaga

HERACLIT LÂNGĂ LAC

Lângă ape verzi s-aduna cărările.

Sunt linişti pe-aici, grele şi părăsite de om. Taci cane, care-ncerci vântul cu nările, taci.

Nu alunga amintirile ce vin

plângând să-şi îngroape fetele-n cenuşa lor.

Sprijinit de butuci îmi ghicesc soarta din palma unei frunze tomnatice.

Vreme, când vrei să iei drumul cel mai scurt, pe unde apuci?

Paşii mei răsună în umbra, parcă-ar fi nişte roade putrede ce cad dintr-un pom nevăzut.

O, cum a răguşit de bătrâneţe glasul izvorului!

Orice ridicare a manii

nu e decât o îndoială mai mult.

Durerile se cer

spre taina joasa a ţăranii.

Spini azvârl de pe ţărm în lac, cu ei în cercuri ma desfac.

Lucian Blaga

BUNĂTATE TOAMNA

Pomi suferind de gălbinare ne ies în drum. O minune e câteodată boala.

Pătrunse de duh

fetele-şi lungesc ceara.

dar nimeni nu mai cauta vindecarea.

Toamna surâzi îngăduitor pe toate cărările. Toamna toţi oamenii încap laolaltă.

Iar noi ce altădat atât de rai

azi suntem buni, par că am trece fără viaţă prin aurore subpământeşti.

Porţile pământului s-au deschis. Daţi-vă mâinile pentru sfârşit: îngeri au cantat toată noaptea.

prin păduri au cantat toată noaptea ca bunătatea e moarte.

Lucian Blaga

SUFLETUL SATULUI

Copilo, pune-ţi mâinile pe genunchii mei. Eu cred că veşnicia s-a născut la sat.

Aici orice gând e mai încet, şi inima-ţi zvâcneşte mai rar.

ca şi cum nu ţi-ar bate în piept ci adânc în pământ undeva.

Aici se vindeca setea de mântuire şi dacă ţi-ai sângerat picioarele

te aşezi pe un podmol de lut. Uite, e seara.

Sufletul satului fâlfâie pe lângă noi, ca un miros sfios de iarba tăiată.

ca o cădere de fum din streşini de paie, ca un joc de iezi pe morminte înalte.

Lucian Blaga

SCRISOARE

Nu ţi-aş scrie poate nici acum acest rând, dar cocoşi au cantat de trei ori în noapteşi-a trebuit sastrig:

Doamne, Doamne, de cine m-am lepădat?

Sunt mai bătrân decât tine, Mama, ci tot aşa cum mă ştii:

adus un pic din umeri

şi aplecat peste întrebările lumii.

Nu ştiu nici azi pentru ce m-ai trimis în lumina.

Numai ca să umblu printre lucruri şi să le fac dreptate spunându-le

care-i mai adevărat şi care-i mai frumos? Mana mi se opreşte: e prea puţin.

De ce m-ai trimis în lumina, Mama, de ce m-ai trimis?

Trupul meu cade la picioarele tale greu ca o pasare

moarta.

Lucian Blaga

CUVÂNTUL DIN URMA

Arendaş al stelelor, străvechile zodii

mi le-am pierdut.

Viaţa cu sânge şi povesti din mani mi-a scăpat.

Cine mă-ndruma pe apă? Cinema trece prin foc?

De păsări cinema apăra?

Drumuri m-au alungat. De nicăieri pământul nu m-a chemat.

Sunt blestemat!

Cu canele şi cu săgeţile ce mi-au rămas mă-ngrop.

la rădăcinile tale mă-ngrop, Dumnezeule, pom blestemat.

Lucian Blaga

EPILOG

Îngenunchez în vânt. Mane oasele au să-mi cadă de pe cruce.

Înapoi niciun drum nu mă duce. Îngenunchez în vânt:

lângă steaua cea mai trista.

Lucian Blaga

BIOGRAFIE

Unde şi când m-am ivit în lumina, nu ştiu, din umbra ma ispitesc singur să cred

ca lumea e o cantare.

Străin zâmbind, vrăjit suind

În mijlocul ei mă-mplinesc cu mirare. Câteodată spun vorbe cari nu mă cuprind, câteodată iubesc lucruri cari nu-mi răspund. De vânturi şi isprăvi visate îmi sunt ochii plini, de umblat umblu ca fiecare:

când vinovat pe coperisele iadului, când fără de păcat pe muntele cu crini.

Închis în cercul aceleiaşi vetre fac schimb de taine cu strămoşii, norodul spălat de ape subptietre.

Seara se-ntâmplă molcom s-ascult în mine cum se tot revarsa poveştile sângelui uitat de mult.

Binecuvânt pâinea şi luna.
Ziua trăiesc împrăştiat cu furtuna.
Cu cuvinte stinse în gura
am cantat şi mai cant marea trecere, somnul lumii, îngerii de ceara.
De pe-un umăr pe altul
tăcând îmi trec steaua ca o povară.
Lucian Blaga
SOMN
Noapte întreagă. Dănţuiesc stele în iarba. Se retrag în pădure şi-n peşteri potecile, gornicul nu mai vorbeşte.
Buhe sure s-asează pe urne de brazi.
În întunericul fără de martori se liniştesc păsări, sânge, tara
şi aventuri în care veşnic recazi. Dăinuie un suflet în adieri.
fără azi, fără ieri.
Cu zvonuri surde prin arbori se ridica veacuri fierbinţi.
În somn sângele meu ca un val se trage din mine
Înapoi în părinţi.
Lucian Blaga
PASAREA SFÂNTĂ
Întruchipată în aur de sculptorul C. Brâncuşi

În vântul de nimeni stârnit hieratic Orionul te binecuvânta, lăcrimându-şi deasupra ta geometria înaltă şi sfântă.
Ai trăit cândva în funduri de mare
şi focul solar l-ai ocolit pe de-aproape.
În păduri plutitoare-ai strigat prelung deasupra întâilor ape.
Pasare eşti? Sau un clopot prin lume purtat? Făptura ţi-am zice, potir fără toarte.
cântec de aur rotind
peste spaima noastră de enigme moarte.
dăinuind în tenebre ca în povesti cu fluier părelnic de vânt

cânţi celor ce somnul şi-l beau din macii negri de sub pământ.

Fosfor cojit de pe vechi oseminte ne pare lumina din ochii tăi verzi. Ascultând revelaţii fără cuvinte subt iarba cerului zborul ţi-l pierzi.

Din văzduhul boltitelor amiezi ghiceşti în adâncurimisterele. Înalţă-te farasfarsit.

dar să nu ne descoperi niciodată ce vezi.

Lucian Blaga

PERSPECTIVA

Noapte. Subt sfere, subt marile, monadele dorm.

Lumi comprimate.

lacrimi fără de sunet în spaţiu, monadele dorm.

Mişcarea lor – lauda somnului.

Lucian Blaga

TĂGĂDUIRI

Arbori cu crengi tămăduitor aplecate fac scoarţă în jurul unui lăuntric suspin.

Pe toate potecile zilei cu surâs tomnatic

se răstignesc singuri

Cristoşi înalţi pe cruci de arin.

Grele din înălţimi cad ciocârlii

ca lacrimi sunătoare ale dumnezeirei peste ogor.

Pe drumuri pornit iscodesc semnele întregului rotund depărtat:

pretutindeni e o tristeţe. E o negare. E un sfârşit.

Pe urmele mele coapte moartea îşi pune sărutulgalben

şi niciun cântec nu mă îndeamnă să fiu încă o dată.

Fac un pas şi şoptesc spre miazănoapte: Frate, trăieşte tu, dacă vrei.

Mai fac un pas şi şoptesc spre miazăzi: Frate, trăieşte tu, dacă vrei.

Din sângele meu nu mai e nimeni chemat să-şi ia începutul trăirilor.

nu, nu mai e nimeni chemat.

Pe căile vremii se duc şi vin cu pas adânc ca de

scoarţa
albe fecioare şi negre fecioare:

Îndemnuri cereşti să fim încă o dată.
să fim încă de-o mie de ori, să fim, să fim!
Dar eu umblu lângă ape cântătoare
şi cu fata-ngropată în palme – ma apar: eu nu! Amin.
Lucian Blaga
SAT NATAL
lui Ion Pillat

După douăzeci de ani trec iarăşi pe-aceleasi uliţi unde-am fost prietenul mic al ţăranii din sat.

Port acum în mine febra eternităţii, negru prundiş, eres vinovat.

Nimeni nu mă cunoaşte. Vântul ei singur, sau plopul

de aur. Plop înălţat de-un fir nevăzut asemeneafusului. Nedumerit turnul se va uita două ore în urma mea pana m-oi pierde din nou subt dungaapusului.

Totul cât de schimbat! Casele toate sunt mai mici decât le-a crescut amintirea.

Lumina bate altfel în zid, apele altfel în ţărm. Porţi se deschid să-şi arate uimirea.

Dar de ce m-am întors? Lamura duhului nu s-a ales, ceasul meu fericit, ceasul cel mai fericit

Încă nu a bătut. Ceasul aşteaptă subt ceruri cari încă nu s-au clădit.

Lucian Blaga
LA CURŢILE DORULUI

Prin vegherile noastre – site de in vremea se cerne, şi-o pulbere alba pe tâmple s-asează. Aurorele încă se mai aprind, şi-aşteptam

O singură ora sa ne-mpartasim din verde imperiu, din raiul Sorin.

Cu liturghii de lemn zăbovim lângă blide lungi zile pierduţi şi străini.

Oaspeţi suntem în tinda noii lumini la curţile dorului. Cu cerul vecin.

Aşteptam să vedem prin columne de aur evul de foc cu steaguri păşind.

şi fiicele noastre ieşind

să pună pe frunţile porţilor laur.

Din când în când câte-o lacrim-apare şi fără durere se-ngroaşă pe geana.

Hrănim cu ea

nu ştiu ce firava stea.

Lucian Blaga

1917

Focul tăcu. E zi de odihna. Privim din tranşee reţeaua, livada cu flori, şi zdrenţele-n sarma.

Simţi Pastile-n linişti. Încă o dată cei zece tovarăşi stam într-o groapa, asemenea barcii fără de cârmă.

Scumpe făpturi, fluturi mulţi, năvălesc din apus cu-nalte sclipiri jucăuşe, curate.

Trec pe deasupra în pâlcuri, culori salvate din alt continent, cufundat şi răpus.

Maine bătaia va-ncepe din nou. Fii inima – lemn, când fiecare-n tăcere se-ntreabă: care pe munte

cădea-vă întâiul?

— Când fiecare pe cealaltă frunte ar vrea să citească un semn.

Eu singur le zic: Fiţi liniştiţi! Odată cu zorile cădea-vor întâi nu oameni, ci florile!

Dediţeii aceştia cu bluze albastre, păpădii cu coifuri de aur ca ale noastre!

Lucian Blaga

ASFINŢIT MARIN

Piere în jocul luminilor saltul de-amurg aldelfinilor.

Valul acoperă numele scrise-n nisipuri, şi urmele.

Soarele, lacrima Domnului, cade în marile somnului.

Ziua se curma, şi veştile. Umbra măreşte poveştile.

Steaua te-atinge cu genele. Mut tălmăceşti toate semnele.

Ah, pentru cine sunt largile vremi? Pentru cine catargele?

O, aventura, şi apele! Inima, strande pleoapele!
Lucian Blaga
MIRABILA SĂMÂNŢA

Ma rogi cu-n surâs şi cu dulce cuvânt rost să fac de seminţe, de rarele, pentru Eutopia, mândra grădina.

În preajma căreia fulgere rodnice joaca să-nalte tăcutele seve-n lumina.

Neapărat, mai mult decât prin oraşul rumorilor, c-o stăruinţa mai mare

decât sub arcade cu flori.

voi umbla primăvara întreagă prin târguri căutând vânzători de sămânţă.

Mi-ai dibuit aplecarea firească şi gustul ce-l am pentru tot ce devine în patrie.

pentru tot ce sporeşte şi creşte-n izvornita. Mi-ai ghicit încântarea ce mă cuprinde în faţa puterilor, în ipostaze de boabe.

În faţa mărunţilor zei, cari aşteaptă să fie zvârliţi prin brazde tăiate în zile de martie.

Am văzut nu o dată sămânţa mirabila ce-nchide în sine supreme puteri.

Neansemnate la chip, deşi după spiţă alese, îmi par seminţele ce mi le ceri.

Culori luminate, doar ele destăinuie trepte şi har. În rânduri de saci cu gura deschisa

boabele să ti le-nchipui: gălbii, sau roşii, verzi, sinilii, aurii, când pure, când pestriţe.

Asemenea proaspete, vii şi păstoase şi lucii culori se mai văd

doar în stemele ţarilor.

sau la oua de păsări. Seminţele-n palme de le ridici, răcoroase.

un sunet auzi precum ni l-ar da

pe-un ţărmure-al Marii de Est mătăsoase nisipuri.

Copil, îmi plăcea, despuiat de veşminte.

să intru-n picioare în cada cu grau, cufundat pân’ la

gura în boabe de aur. Pe umeri simţeam o povară de rău.

Şi-acuma, în timpuri târzii, când mai văd câteodată grămezi de seminţe pe arii, anevoie pun capăt fierbintei dorinţi

de-a le atinge cu fata.

De-alintarea aceasta ma tine departe doar teama de-a nu trezi zeii, solarii.

visătorii de visuri tenace, cuminţi.

Lauda seminţelor, celor de fata şi-n veci tuturor!

Un gând de puternica vara, un cer de înaltă lumina, se-ascunde în fieştecare din ele, când dorm.

Palpita în visul seminţelor

un foşnet de câmp şi amiezi de grădina, un veac pădureţ

popoare de frunze

şi-un murmur de neam cântăreţ.

Lucian Blaga

CÂNTECUL VÂRSTELOR

Dragostele mele bune

cum le-a măcinat pământul! Cum pieriră pe sub iarba frumuseţea şi cuvântul!

Dragostele mele rele, cate au căzut şi ele! Dragostele bune, rele.

ce-a rămas sub glii din ele? Ţărâna numai şi inele.

Lucian Blaga

ÎNCĂ O DATĂ!

Nu mi-e destul. Şi după orişice as spune: înc-o dată!

Orice se-ntâmpla-i ca şi cum s-ar întâmpla c-o fata.

Ah, niciun rod nu mi-e destul, îl vreau şi-n alte chipuri.

Se poartă răul către mari, dar piere în nisipuri.

Nu-i apa sa astâmpere de-ajuns, nu mi-e destul viaţa, cartea.

Iubire-aş vrea, pierzare, jar, cum voi simţi odată moartea.

Nici din lumina n-am destul, căci ea-i doar o legendă, iată. Nimic sub zare nu-i destul, vreau totul înc-o dată!

Lucian Blaga

CÂNTECUL SOMNULUI

Plăcut e somnul lângă o apă ce curge.

lângă apa care vede totul, dar amintiri nu are.

Plăcut e somnul în care

uiţi de tine ca de-un cuvânt. Somnul e umbra pe care viitorul nostru mormânt

peste noi o arunca, în spaţiul mut. Plăcut e somnul, plăcut.

Lucian Blaga

POEZIA

Un fulger nu trăieşte singur, în lumina sa, decât o clipă, cât îi ţine

drumul din nor până-n copacul dorit, cu care se uneşte.

Şi poezia este – aşa. Singură-n lumina sa ea ţine pe cattine:

din nour pana la copac, de la mine pân' la tine.

Lucian Blaga

PĂRINŢII

Coboară-n lut părinţii, rând perand, în timp ce-n noi mai cresc grădinile. Ei vor să fierădăcinile.

prin care ne prelungim pe sub pământ.

Se-ntind domol părinţii pe subt pietre, în timp ce în lumini mai adăstam.

În timp ce fericiri ne-mprumutam şi suferinţe şi apa vie pe la vetre.

Lucian Blaga

SUFLETE, PRUND DE PĂCATE

Suflete, prund de păcate, eşti nimic şi eşti de toate.

Roata stelelor e-n tine şi o lume de jivine.

Eşti nimic şi eşti de toate:

aer, păsări călătoare.

fum şi vatra, vremi trecute şi pământuri viitoare.

Drumul tău nu e-n afară, caile-s în tine însuţi.

Iara cerul tău se naşte

ca o lacrimă din plânsu-ţi.
Lucian Blaga
SCOICA
C-un zâmbet îndrăzneţ privesc în mine şi inima
mi-o prind în mână. Tremurând
Îmi strâng comoara la ureche şi ascult.
Îmi pare
ca ţin în mani o scoica, în care
prelung şi neanţeles
răsună zvonul unei mari necunoscute.
O voi ajunge, voi ajunge vreodat pe malul
acelei mari, pe care azi o simt.
dar nu o văd?
Lucian Blaga
EVA
Când şarpele întinse Evei mărul, îi vorbi c-un glas ce răsună
de printre frunze ca un clopoţel de-argint.
Dar s-a-ntâmplat că-i mai şopti apoi şi ceva în ureche

Încet, nespus de-ncel.
ceva ce nu se spune în scripturi.
Nici Dumnezeu n-a auzit, ce i-a şoptit anume, cu toate că a ascultat şi el.
Şi Eva n-a voit s-o spună nici lui Adam.
De-atunci femeia-ascunde sub pleoape-o taina şi-şi mişcă geana parc-ar zice
ca ea ştie ceva, ce noi nu ştim.
ce nimenea nu ştie, nici Dumnezeu chiar.
Lucian Blaga
PLUGURI
Prietene crescut la oraş
fără mila, ca florile în fereastra, prietene care niciodată încă n-ai văzut camp şi soare jucând supt peri înfloriţi, vreau să te iau de mana.
vino, să-ţi arăt brăzdarele veacului.
Pe dealuri, unde te întorci.
cu ciocuri înfipte-n ogor sănătos sunt pluguri,

nenumărate pluguri: mari păsări negre
ce-au coborât din cer pe pământ. Ca să nu le sperii
trebuie să te apropii de ele cântând.
Vino – încet.
Lucian Blaga.

NOI CÂNTĂREŢII LEPROŞI

Mistuiţi de rani lăuntrice ne trecem prin veac.

Din când în când ne mai ridicam ochii spre zăvoaiele raiului.

apoi ne-aplecam capetele m şi mai mare tristeţe. Pentru noi cerul e zăvorât şi zăvorâte sunt cetăţile. În zadae căprioarele beau apa din mâinile noastre, în zadar cânii ni se închină.

suntem fără scăpare singuri în amiaza nopţii. Prieteni, care staţi lângă mine.

Încălziţi-vă lutul cu vin.

desfaceţi-vă privirile peste lucruri.

Noi suntem numai purtători de cântec pe la porţi închise.

dar fiicele noastre vor naşte pe Dumnezeu aici unde astăzi singurătatea ne omoară.

Lucian Blaga

AMINTIRE

Unde eşti astăzi, nu ştiu.

Vulturi treceau prin Dumnezeu deasupra noastră. Alunec în amintire, e-aşa de mult de-atunci.

Pe culmile vechi unde soarele iese din pământ privirile tale erau albastre şi-nalte de tot.

Zvon legendar se ridica din brazi. Ochiu’ atât înţelegător era iezerul sfânt.

În mine se mai vorbeşte şi astăzi despre tine. Din gene, ape moarte mi se preling.

Ar trebui să taiu iarba.

ar trebui să taiu iarba pe unde ai trecut.

Cu coasa tăgăduirii pe umăr

În cea din urma tristeţe mă-ncing.

Lucian Blaga

LUCRĂTORUL

Te iroseşti în încordări de arc lângă rotile mari de oţel.

Striveşti între degete sânii materiei.

Îţi sunt de păcură mâinile şi afumate în zorile. Lucrătorule, cu sortul de piele albastra, pentru tine maşinile canta

mai frumos decât privighetorile.

Lucrătorule, cu sortul de piele albastra, tu ştii ca frumoase sunt

numai lucrurile ieşite din puteri omeneşti.

Tu ştii ca nicio stea

n-a fost făcută de mâna ta.

şi-ţi zici: orce-ar spune prea mulţii gureşii poeţi, nicio stea nu-i frumoasă.

Din fântâni sfredelite-n osia planetei îţi scoţi găleţile de foc.

Nu te cunosc, nu mă cunoşti, dar o lumina aluneca

de pe fata ta pe fata mea, şi-o strig în sfintele vânturi.

Lucian Blaga

BUNAVESTIRE

În noapea asta lunga, fără sfârşit, o femeie umbla supt cerulapropiat. Ea înţelege mai puţin decât oricine minunea ce s-aintamplat.

Aude sori cântăreţi, întreabă.

Întreabă şi nu înţelege.

În trupul ei sta închis ca într-o temniţă buna un prunc.

De noua ori se-nvârte discul lunii în jurul pruncului.

El rămâne nemişcat şi creste mirându-se.

În noua noapte fără sfârşit

ciobanii păzesc naşterea unor semne cereşti. Mă duc între ei să vestesc:

Tăiaţi-vă mieii pe cruce

În amintirea jertfei ce se va face.

Ridicaţi-vă de lângă foc
În cojioace cu flăcări de lana.
Luaţi făclia ce-am aprins-o în steaua coborâtă
deasupra ieslelor roase de boi şi daţi-o mai departe
din mâna în mână.
În curând fiul omului va căuta un loc unde să-şi culce capul.
răzimându-şi-l ca şi voi
de pietre ori de căni adormiţi.
În curând rănile purtate prin văile noastre s-or vindeca
Închizându-se ca florile la întuneric.
În curând picioare albe vor umbla peste ape.
Lucian Blaga
ECHINOCŢIU
Semne verzi subt şovăiri solare

Ieşi sora să vezi pe ogor.
Popi negri vestind sub pământuri soarele cu fluiere greierii umbla
până-n paragul sicrielor şi-acolo mor.
Pe-aici, afară din oraş, şi ieri am fost să iscodim învierile în faţa porţilor.
Îndrăzneşte sora, oh sora sa nu suspini. Într-o singură zi mugurii şi iarba au crescut repede ca unghiile şi parul morţilor.
Făpturi, care-aţi fost, unde vă ţineţi? Nu le calca sora luminile – dediteiivineti.
Lucian Blaga
BIBLICA
lui Ion Breazu
Amiaza e dreapta. Liniştea se rotunjeşte albastra. Zboruri spre ceruri cresc.
Glasuri se irosesc. Fiinţe se opresc. Viţelul în trupul vaciiingenunchează ca-ntr-obiserica.
Maica Precista, tu umbli şi astăzi râzând
pe cărări de jocuri de apa pentru broaşte ţestoase.
Între ierburi înalte şi goale copilul ţi-l dezbraci

şi-l înveţi să stea în picioare când e prea rău
Il adormi cu zeama de melci.
Pentru tine lumea e o pecete pusă pe-o taina mai mare:
de aceea mintea nu ţi-o munceşti cu nimic.

În caza lângă blidarul cu smalţuri rare în fiecare zi păzeşti cu răbdare somnul marelui prunc.
A mustrare clipind te superi doar
când îngerii trântesc prea tare uşile venind sau ieşind.
Lucian Blaga
ÎNCHEIERE
Frate, o boală învinsă ţi se pare orice carte. Dar cel ce ţi-a vorbit e în pământ.
E în apă. E în vânt. Sau mai departe.
Cu foaia aceasta închid porţile şi trag cheile. Sunt undeva jos sau undeva sus.
Tu stinge-ţi lumânarea şi-ntreabă-te: taina trăită unde s-a dus?
Ţi-a mai rămas în urechi vreun cuvânt?
De la basmul sângelui spus întoarce-ţi sufletul către perete şi lacrima către apus.
Lucian Blaga
ÎN PREAJMA STRĂMOŞILOR
Pe lespezi dacă te apleci
auzi scarabei sărutandparintestile luturi, crengile noastre căzute-n adânc, în ţinuturi amare şi reci.
Pe lespezi urechea de-o pui, audu-se viermii.

cu freamăt porniţi pe căile vremii cu carnea noastră să se cuminece pe rând în noua duminice.
Lucian Blaga
CANELE DIN POMPEI
Văzui în Pompei acel cane roman. Aşa ni-l voiră zeiţele sortii
mulaj conservat în materia morţii.
să nu-l putrezească nici ploaie, nici an.

Ieşise să scape din norul din uşa, de noaptea căzută din munte cufoc.

Dar canele, scurt răsucindu-se-n loc.

se stinse rânjind şi muşcând din cenuşa.

Te văd Dumnezeule – plumb, scrum şi nor – odată venind peste mine prin uşa.

din muntele cerului, cotropitor.

Scapa-voi doar pana în poartă. Apoi musca-voi, în Tine, a lumii cenuşă. Tiparul în TINE păstra-mi-l-voi.

Lucian Blaga

CÂNTECUL SPICELOR

Spicele-n lanuri – de dor se-nfioara, de moarte când secera lunii pe bolta apare.

Ca fetele câtă, cu părul de aur, la zeul din zare.

O vorba-şi trec spicele – fete-n văpaie:

secera lunii e numai lumina – cum ar putea să ne taie

pe la genunchi, să ne culce pe spate, în arderea vântului?

Aceasta-i tristeţea cea mare – a spicelor că nu sunt tăiate de lună.

ca numai de fierul pământului li s-a menit să apună.

Lucian Blaga

ÎN LUMEA LUI HERACLIT

Produs al aerului soarele ar fi

al vremuirii, joc al unor pământeşti stihii, aşa credea-nţeleptul din Efes.

S-ar plămădi solarul trup din nou, în fiecare zi, din aburii fosforescenţi care din mare ies.

Ştiu ca iubita mea-i aşa, pe care o slăvesc. Mereu e alta, alta e, tot alta.

ca soarele antic, un rod al fiecărei dimineţi. S-alcatuieşte din lumini pe care nu le-nveţi.

se înfiripă din splendori pe care tăcând le preamăresc.

Făptura fără ieri, întruchipată iar şi iar, în ciclurile arzătoarei, reluatei tinereţi

Îmi este dat, pana la capătul acestei vieţi, în fiecare

zi din nou s-o cuceresc.

Lucian Blaga

ULISE

De pe liman pe golfuri privirea ţi-o roteşte.

E linişte ca-n ziua

când mă-ntorsei hoţeşte şi ţi-am golit de oaspeţi viaţa, pragul, tinda.

Ia seama Penelope ce neteda-i oglinda.

Se-ntinde marea clara

pe-un prund de oseminte.

Nu-i nimenea cu prora

s-o şteargă, s-o frământe.

Doar şerpii taie apa

spre – un ţărm ghicit în zare, trecând peste adâncuri

ca semne de-ntrebare.

Catargul putrezeşte la margine de timp acolo între Hades

şi-acele culmi în nimb. Nu m-amăgeşte ceasul să număr nestemate.

nici nu mă cheamă-n urma furtuni şi vrăji uitate.

Vezi, orice amintire-i doar urma unor rani prin tari, prin aniprimite, pe la răscruci sivami.

Nu aştepta păţanii să izvodesc, alese. Deşartă născocire e vorba ce se ţese.

Dar pe liman cebine-i să stăm în necuvant – şi, farade-amintire

şi ca de subptamant, s-auzi, în ce tăcere cu zumzete deroi.

frumuseţea şi cu moartea lucrează peste noi.

Lucian Blaga

BUCUREŞTI 1919

Liliecii ţâşneau în slava, când ne părăseam lăcaşul. Paltinii, crescuţi în noapte din asfalturi ca din lava.

Îşi împrăştiau sămânţa zburătoare-n tot oraşul.

Nimeni nu dormea în noaptea cea de veghe. Nici penaţii viitoarei generaţii.

Ne plimbam pe bulevarde prin troiene de seminţe
şi simţeam cum talpa arde.
Doar târziu Segetatorul încearcă-ntr-o doar s-apună când scâncea în poarta cheia. Vântul ne-azvârlea în par şi-n fata pulbere de lună.
calda încă vremea-aceea.
Ţinând soarele în mână, un oltean – pe jumătate om aievea, -n rest fântână cu o cumpănă în spate – dimineaţa da navala
cu un chiot în cetate.
Lucian Blaga

ULCIORUL
Pe masa îmi sta, durat din argila, ulciorul. În rostul ceramic aşez uneori, cu roua pe ele, iubitele flori.
Prefer trandafiriul de purpura. Tainic, urmând un sacru canon, dimineaţa, de o rază cereasca
atins, trandafiriul îşi las-o petala pe masă, dorind în lumina sa stea fără masca.
Se face ca torn, alte dăţi, în ulcior tomnaticul soare prin teascuri trecut, curgător aur crud.
vin de piatra, soi cald de Aiud.
Mai apoi câteodată păstrez în ulcior şi-un lucru mai scump şi mai rar: grămadă de boabe de chihlimbar, lacrimi pe care o pădure le-a plâns, când ultimul alb unicorn s-a stins.
Lucian Blaga
OEDIP ÎN FAŢA SFINXULUI
Ascult. Adâncul tău ce-amar şi ce pustiu, cât de fierbinte, dulce trebuie să fie.
În preajma ta, în larg, se stinge tot ce-i viu, doar pajiştea cu oseminte învie.
Aştept aici cu-nspăimântata bucurie, tăcerea lunga sa se rupă între noi, cumplit, amarnic sfâşiată ca o iie
Într-un iatac, pe întuneric între doi.
Şi vad mirat cum ghiarele din când în când îţi ies şi se retrag în pungi de catifea.

ca la pisici, în gând şi-n prag la panda stand.

Vorbeşti?

— Te doare şi pe tine întrebarea?

C-un freamăt te mai stinghereşte-o clipă marea, dar aripa ţi-o potriveşti spre a mă curma.

Lucian Blaga

POD PESTE MUREŞ

La vad, un pod de lemn, cu coperişul de şindrila, lung cât o uliţă de sat.

se-ntinde peste MUREŞ. Mal vrea la mal în veci să lege. Astfel tara moştenitu-l-a din leat.

Îşi au măreţele-npliniri şi lucruri cântăreţii lor.

dar podului îi canta numai apa, ce subt el se-ndeasa, despre toţi şi toate-i cânta, cate au trecut

pe el ca printr-o casă, lunga dreapta casa.

ca printr-o casă la al cărei prag sfârşeşte drumul, ca să iasă

la celălalt capăt iarăşi drum, drum vechi – în lume precum pravila îl vrea – lăsat în voie să pornească.

Oşti trecura-n veac pe-aci, şi Radu cel Frumos, roti ferecate, robi domneşti, comori şi lacrimi, moţi cu ciubare, turme, vânturi.

răpuşi şi-nvingători, stindarde, patimi.

Pe toţi şi toate-n nopţi, când valvele se bat, îi poţi vedea-n lumini de-o clipă încă.

aşa cum ceasul, de pe un ţărm mutându-i.

I-a mântuit spre celălalt peste vâltoarea-adânca.

Dar ce linişte-i acum la vad! Ce treaza-amiaza! Prin istorie adie doar miros de otava.

Subt pod un şarpe se soreşte, lung şi nemişcat.

ca-ntr-o emblema rara, de străveche slava.

Lucian Blaga

GIORDANO BRUNO CANTA BALADA PERMANENTEI

E acelaşi, nu-s aceleaşi. E acelaşi unic soare răsărit din munte, gând. Să se întrupeze-n vale alte umbre sunt la rând.

E acelaşi, nu-s aceleaşi. E acelaşi unic soare albul inului sorbind.

Să întindă pânză-n iarba fete, alte sunt la rând.

E acelaşi, nu-s aceiaşi. E acelaşi unic soare talc suav învederând.

Ca să coloreze ceasul fluturi – alţii sunt la rând.

E acelaşi, nu-s aceleaşi.

E acelaşi unic soare

ce-nfierbânta roua, vânt. Să îndure moartea-n vara alte spice sunt la rând.

E acelaşi, nu-s aceleaşi. E acelaşi unic soare inima prin lumi bătând.

Să îngâne-n vreme rugul alte-amurguri sunt la rând.

Lucian Blaga

CIMITIRUL ROMAN

Huliţi au fost romanii

de unii învăţaţi din vremi mai noua ca metafizica n-ar fi creat

ca alte glorioase seminţii.

doar apeducte, colisee, foruri, drumuri, eterna urbe, castre şi troiene de hotar.

Huliţi au fost romanii

ca numai case-ar fi clădit cu atrii primind de sus lumina

s-avertisment ţinând pe praguri: cave canem.

De ţi-ar fi dat s-ajungi odat la Roma

şi-adânc în ţara, prietene, pe Via Appia te-ai pierde, ai înţelege-atuncia, ce nedreapta-i cumpănă

cu care oamenii, popoarele, virtutea unul altuia şi inima şi-o cântăresc. Căci ai vedea un Drum, care se duce, se tot duce impeisaj.

piatra cu piatra, potrivind.

un drum flancat, de-a stânga şi de-a dreapta, cu sarcofage, urne, mausolee.

păstrând cenuşă, oseminte-adăpostind.

Aşa vedeau romanii Drumul, orice limite-nfruntând în mare-mparatie a vietii-naintând prin moarte sădită-n şiruri

de două parţi. Cei de la umbra chiparoşilor în sarcofage dorm, asculta sunetul

de securi şi de lănci, marşul cohortelor.

rotile de care, nechezul cailor. Acestea toate, la rândul lor, acuma nu mai sunt.

dar morţii cei mai vechi, aceia mai asculta la drumul care suna pe pământ.

Aşa închipuiau romanii cimitirul:

un drum flancat de două rânduri de tăceri.

Aceasta-i metafizica romană: un Drum.

Un drum ce-naintează printre morţi, nu printre vii.

Lucian Blaga